

# Illustreret Tidende.



Mr. 63.]

Udkommer hver Søndag.

— Kjøbenhavn den 9. December 1860. —

2 Rdlr. Qvartalet.

[2det Bind.

## Indhold.

Johan Peter Emilus Hartmann, af S. C. Andersen. — Ugens Politit. — Meddelelser af blandet Indhold. — Gamle Raaben. I. — Vortien i Göteborg. — Stikker fra Island, af S. L. — Fra et Ophold i Lund. — Af Pariserpresidens Privatliv, af P. L. M.

### Johan Peter Emilus Hartmann.

Ved en Aftenunderholdning i Foraaret 1832 hørte man første Gang Dehlsensklægers Digt „Guldhornene“ fremsagt som Melodrama til en Musik af S. P. C. Hartmann, en ung Componist, af hvem Musikkens Venner allerede kjendte enkelte lovende Arbejder; denne Aften hørtes første Gang i det kongelige Theater en Musik af ham. Den sluttede sig til „Guldhornene“, et Varsel blev det, at ham skulde forundes at have mangt et Tonekunstens Guldhorn fra den danske Forbund.

Det var et Stykke Voestens Guld af Dehlsensklæger, hvori Hartmann indgravede Klangfigurer og satte sin Indskrift, hvilken vi nu, efter i Naringers Række at have fornummet de Kræfter, hans Snille fik, dybere forstaae; just i „Guldhornene“ ligger ligesom antydet hele Hartmanns kommende Virken. De klingende Numer male om den dybe danske Grund-Accord, vi siden høre soulme frem i „Liden Kirsten“, det Hjerteslag, i enkelt Melodi, vi fornemme hos „Lille Kathrine“ og „Nøv Fugl, flyv over Furresøens Bover“, her følger Luftning fra „en Sommerdag“, her bruser det om „Hakon Karls Overture“, „Slaget ved Stiklestad“ og „Thorvaldens Sørgemarch“, der løb som om

— de Dødes Rækker  
Gik med bag Raaren op af Kirkens Gang.“

Betegnende ere de Ord, der nylig bleve sjungne ved Festen for Hartmann:

Danmark har ingen Flod,  
Men baade Flod og Fos  
Soulmed i Dine Teuer  
For Nordens Folk med os.  
I Danmark har de hjemme  
Af Kæmpehvi sprungne,  
Og her skal de længe  
Med Lat vorde sjungne.“

Melodramaet „Guldhornene“ var som en lille Bignet for Hartmanns kommende Værker.

„Hvem er denne Hartmann?“ spurgte Mange dengang. Enkelte vidste et Slags Bæst og sagde: „Det er Sønesønnen af ham, som componerede „Kong Christian stod ved høien Mast!“ ja, det sagde man dengang, „han er en Sønesøn af ham, der satte Musik til Ewalds „Fiskerne“ og „Balders Død“.“ En Enkelt sagde vittigt, albrig savnede vi det Slags Vittige: „Det er en Sekretair ved den borgerlige Indrullingscommission!“ Ja, det var Hartmanns Embede og det er det endnu; det klinger ganske snurrigt, ligesom det, at Skotlands store Digter Burns var et Slags Toldbetjent. Man vidste naturligvis ogsaa om hans Privatliv, vidste, at han havde taget sin juridiske Examen med bedste Charakter og nylig var gift med en Datter af Agent, Grosserer Zinn og stod sig ret godt. — Mellem Tilhørerne sadde to Mænd, begge af Dugtighed, begge høist forskellige i musikalsk Anskuelse, Weyse og Siboni, men de To mødtes

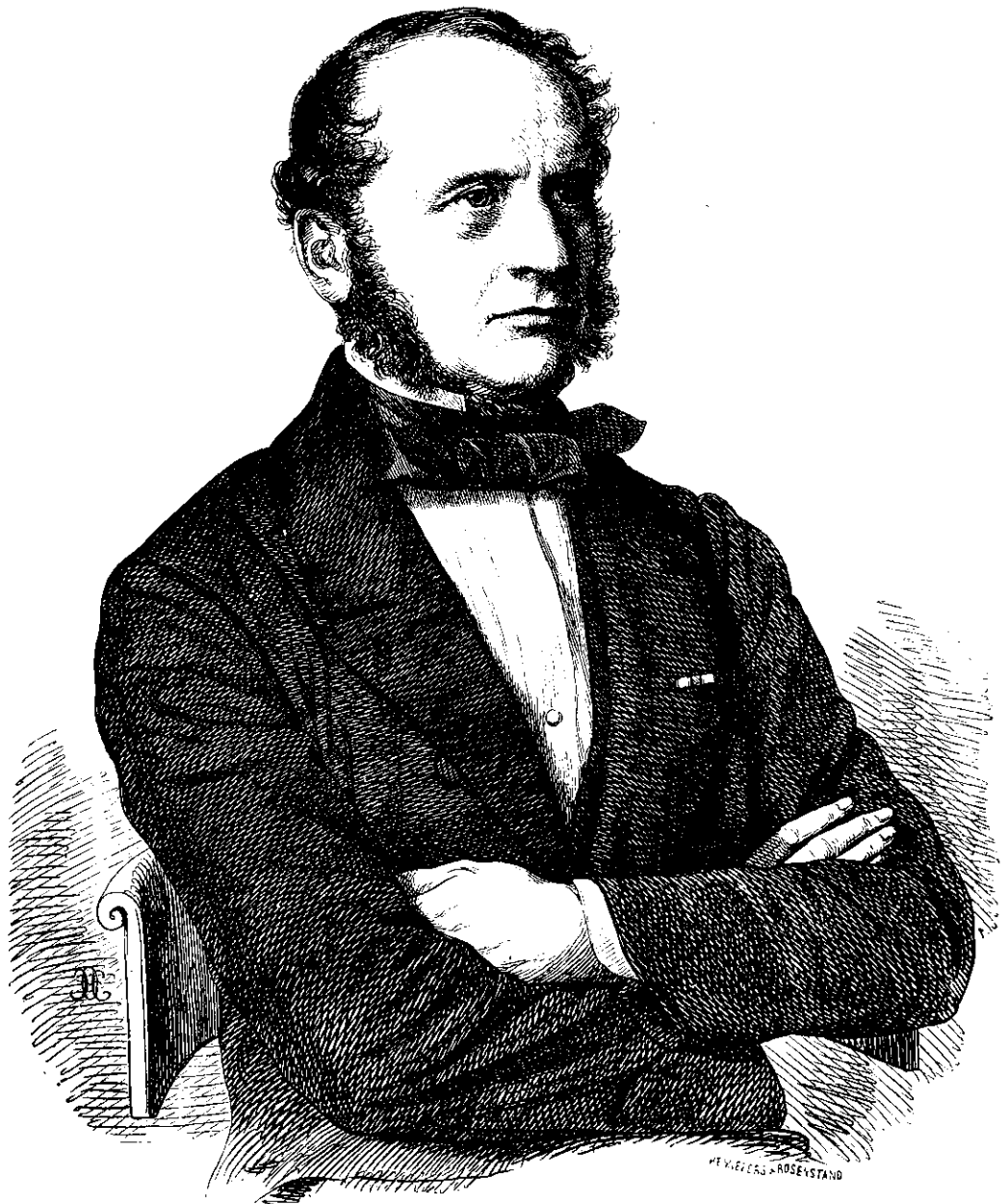
i at føle Interesse for den unge Componist og vise ham Deeltagelse, og han var modtagelig for hvert nyttigt Blik.

„Hvem er denne Hartmann?“ det spørge vi nu ikke længere her i Danmark; Enhver, som har Sind og Hjerter for god Musik, kjender Componisten til „Liden Kirsten“, „Dryadens Bryllup“ og Sangene om „Salomon og Sulamith“.

I „Danst Pantheon“ er Hartmanns Levnet fortalt og hans Værker til den Tid ovrregnede; der og i mundtlig Meddelelse samlede vi nogle Træk.

Det er vel en halv Sænes Vår siden, da stod paa Hjørnet af Bredgaden og Garnisonspladsen en gammel Bygning; der boede Organisten til Garnisonskirken, og her blev født, den 14de Mai 1805, Johan Peter Emilus Hartmann.

Musik klang fra Stamtræet; Moderen, Christiane Wittenborck, var en Datter af Organisten paa Fredensborg, Faderen, August Wilhelm Hartmann, tidligere Violinist i det kongelige Kapel, dengang Organist ved Garnisonskirken, var Søen af den i den danske Musikverden berømte Schlesier Johan Hartmann, hvis mange Værker desværre gik tabt, da Christiansborg brændte. Bestaaende Folk vare Forældrene, og et ægte kristeligt Sind havde de i Sie. Teres Huus var et Musikkens Hjem; jevnligt blev her spillet Kvartetter. Hartmanns Fader havde selv et ikke ringe Compositions-talent, men holdt strengt og beskedent sine Arbejder tilbage. Den lille Søen, vor Hartmann, viste tidligt stor Lyst til Musik, og Faderen blev hans Lærer i Violin- og Klaveerspil. Den Lilles heieje Luste var at bringe det saa vidt, at han



Johan Peter Emilus Hartmann.